

แนวทางการปฏิบัติราชการที่ดี จากหลักกฎหมาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเลย เขต 2

ประจำเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2567

“เหตุพิเศษ”

ที่ถือเป็นเหตุให้ข้าราชการที่ประสงค์จะลาจลาจส่วนตัวสามารถเสนอหรือส่งใบลาจลาจส่วนตัว
ภายหลังในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการได้

ต้องเป็นข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน โดยมีอาจคาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นขึ้น

การที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะใช้สิทธิลาจลาจส่วนตัวโดยหยุดราชการไปก่อน
แล้วจึงเสนอหรือส่งใบลาจลาจส่วนตัวในภายหลังตามข้อ 21 วรรคสอง ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่า
ด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2555 ได้นั้น ต้องเป็นกรณีที่มีเหตุพิเศษ โดยเหตุพิเศษดังกล่าวย่อหมายถึง
ถึงข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ของเรื่องที่เกิดขึ้นและต้องมีความจำเป็นเร่งด่วนโดยผู้ลามีอาจคาดหมายได้
ล่วงหน้าว่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นขึ้น

เมื่อคดีนี้เหตุผลที่ผู้ลาชี้แจงต่อผู้มีอำนาจคือการร่วมทำบุญกับญาติพี่น้องซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัด
ขึ้นในช่วงเวลาเดียวกันเป็นประจำทุกปี จึงไม่เข้าลักษณะเป็นเหตุพิเศษ การที่ผู้มีอำนาจใช้ดุลยพินิจไม่
อนุญาตให้ลาจลาจส่วนตัวจึงชอบด้วยกฎหมาย และถือได้ว่าช่วงวันข้างต้นผู้ลาขาดราชการโดยไม่มีเหตุอัน
สมควรตามข้อ 6(4) ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา พ.ศ. 2550 คำสั่งไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนจึงชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่
อบ. 94/2565)

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

ในการเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 มาตรา 35 มาตรา 73 วรรคหนึ่ง วรรคสาม วรรคสี่ และมาตรา 87 วรรคหนึ่ง
รวมทั้ง กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2550 ข้อ 6(4)
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2555 ข้อ 21 ได้กำหนดเงื่อนไขของผู้มีสิทธิ
ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้ประการหนึ่งว่า ในกรณีที่แล้วมาต้องไม่ขาดราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ซึ่ง ก.ค.ศ.
มิได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลาหยุดราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้เป็นการเฉพาะ
จึงต้องนำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการฯ มาใช้บังคับ
โดยอนุโลม โดยระเบียบดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์การลาจลาจส่วนตัวไว้ว่า ข้าราชการที่ประสงค์จะลาจลาจส่วนตัว
ให้เสนอใบลาจลาจส่วนตัวต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตและต้องรอให้ผู้มีอำนาจได้พิจารณา
และสั่งอนุญาตก่อนจึงหยุดราชการได้ เว้นแต่ราชการผู้นั้นมีเหตุจำเป็นไม่สามารถรอฟังคำสั่งได้ทัน ก็ให้เสนอหรือ
จัดส่งใบลาจลาจส่วนตัวพร้อมระบุเหตุจำเป็นที่ไม่อาจรอฟังคำสั่งไว้ แล้วข้าราชการผู้นั้นหยุดราชการไปก่อนได้
แต่ต้องชี้แจงเหตุผลให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตทราบโดยเร็ว นอกจากนี้ ในกรณี
มีเหตุพิเศษที่ไม่อาจเสนอหรือส่งใบลาจลาจส่วนตัวก่อนได้ ให้ข้าราชการผู้นั้นเสนอหรือส่งใบลาจลาจส่วนตัวพร้อมทั้ง
ระบุเหตุผลความจำเป็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตทันทีในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการ
ทั้งนี้ แม้การลาจลาจส่วนตัวเป็นสิทธิของข้าราชการ แต่มีได้หมายความว่าข้าราชการผู้ลามีสิทธิลาเมื่อใด
ก็ได้โดยมิต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดแก่ทางราชการ ดังนั้น หากผู้มีอำนาจอนุญาตพิจารณาแล้วเห็นว่า
การลาจลาจส่วนตัวอาจกระทบหรืออาจเกิดความเสียหายต่อทางราชการ ผู้มีอำนาจอนุญาตจะใช้ดุลยพินิจไม่อนุญาต
ก็ได้แต่การใช้ดุลยพินิจเช่นว่านั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องและเป็นธรรม และผู้ลาต้องปฏิบัติตาม
หลักเกณฑ์ของการลาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2555 ด้วย

www.loei2.go.th

042-810905-6 ต่อ 21

จัดทำโดยกลุ่มกฎหมายและคดี

นางสาวดวงดาว แก้วกาญจน์ นิติกรปฏิบัติการ

นายสายันท์ ทองแท้

นิติกรชำนาญการพิเศษ

รายละเอียดกฎหมายที่เกี่ยวข้อง